

Bayer Zsolt: Éppen ezért...

2016 szeptember 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Olykor –nyilván teljesen véletlenül- a 444-en is megjelenik valami, aminek köze van az emberi élethez és emberi értékekhez.
Bár az el?z? mondatot kezd? „olykor”, ha így belegondolok, er?s túlzásnak t?nik, ugyanis er?sen gyanítom, ez most történt meg a lap fennállása óta legel?ször.
Err?l a cikkr?l van szó:

„...megfogják négyen két lábát, két kezit, és egyszer?en lecsapják a betonra ötször, hatszor...”

Sára Sándor 14 részes Nehézsorsúak cím? dokumentumfilm-sorozatát nézem a Youtube-on. 14 órányi visszaemlékezés, minden epizódban egy rabszolgasorba taszított magyar ember meséli el történetét. Olyanok, akiket a második világháború után elhurcoltak, és hosszú éveken át embertelen körülmények között kínoztak és dolgoztattak.

A filmet 2005-ben és utána még bemutatták néhányszor moziban, de nyilván nem moziképes formátum egy 14 órás sorozat. Végül megtalálta a maga médiumát a Youtube-on. Így végre végig lehet nézni, átgondolni, megemészteni. Már amennyire emészthet?:

Sára filmjében egymást követik a hihetetlenül kemény történetek. Ötven percbe s?rített feldolgozhatatlan fizikai és lelki szenvedés. Végighallgatni is nehéz, nem hogy felfogni, átérezni vagy megérteni. A film készít?it is padlóra küldte a munka.

„Amikor ezeket az interjúkat készítettük, nem csak én, hanem a kollégám is egyfolytában depressziósak voltunk. Tudniillik, ezt nem lehet másképp elviselni, szörny? történeteket mondanak el, iszonyú sorsok bontakoznak ki, úgyhogy én azon is gondolkoztam akkoriban, néha még most is, hogy vajon ennyi szenvedés, ennyi megalázás után mennyire marad ember az ember?” – mondta Sára.

Sára Sándor a 14 interjút a Magyar n?k a Gulágon címet visel? háromrészes dokumentumsorozatával egy id?ben, még a rendszerváltás el?tt, a nyolcvanas évek végén készítette. Tulajdonképpen a Magyar n?k a Gulágon melléktermékeként állt el? ez a 14 óra. A rendez? a régebben fölvett interjúkat 16 évvel kés?bb megmutatta az interjúalanyoknak, akik a rendszerváltás után kiegészíthették, módosíthatták az el?z? rendszerben esetleg még óvatosan elmesélt történetüket.

Olyan emberek mesélnek, mint Hay Magda, akinek az volt a b?ne, hogy Németországban született. 20 éves korára már két férjét pusztították el a szovjetek. A gyerekét Szibériában szülte meg, majd agyhártyagyulladást kapott. Félt, hogy megvakul, ezért kérelmezte, hogy szülei adoptálhassák a lányát. A nagymama Magyarországról eljött a kétéves gyerekért, de a kislány elvesztésébe lényegében beleroppant a fogoly. Összeomlott, megzavarodott, rendszeresen tört-zúzott. Félig-meddig megnyomorodott. A filmben 2004-ben látjuk viszont Hay Magdát, mellette ül a már ?szhajú lánya. Magda elmeséli, hogy mire kiszabadult, a gyereke már nem tekintette anyjának, egész életükben csupán a barátságig jutottak. Szibéria és a sztálinizmus nem csak a szabadságát, egészségét, a férjeit, de az anyaságot is elvette t?le.

De amiért most írok egy tíz éve elkészült sorozatról, az a széria második epizódja. Kertész János története ugyanis nem szimplán borzalmak és kínok végeláthatatlan felsorolása. Több annál. Egy kész regény vagy akár forgatókönyv. ?szinteségével, rideg szikárságával, izgalmas fordulataival, drámaiságával nem mindennapi történelmi sorstragédia.

A 17 éves levente 1944-ben a keletr?l el?renyomuló oroszok el?l Ausztriába menekült, ahol angol hadifogságba esett. Az els? megdöbbent? élmény és egyben vészjósló el?jel az volt, mikor látta a zokogó, könyörg? orosz katonákat, akik frissen szabadultak a német fogságból. Azért sírtak, mert nem akartak hazatérni. Tudták, hogy börtön, kényszermunka vagy halálbüntetés vár rájuk. Akik német fogságban estek és a németeknek kényszermunkát végeztek, azokat a szovjetek a fasizmus építéséért elítélték.

Kertész János is hazatért, ahol egy-két nap múlva elfogta az orosz állambiztonság. Fegyverrel fenyegették, ütötték-verték, kínozták. Az angol fogság miatt kémkedéssel vádolták. Nyíregyházán sokadmagával egy szenes pincébe zárták. Olyan embertelen körülmények között, tetvesen, éhesen tartották ?ket, hogy elhatározták, inkább meghalnak a kerítésen, de ott nem maradnak. Egyik nap a reggeli séta közben, három társával együtt kiléptek a sorból, és futni kezdtek. Csak ? tudott átmászni az akadályokon, a többieket lel?tték az ?rök. Sokáig egy padláson,

egy lisztes ládában rejt?zött el.

Miután a háborúnak vége lett, azt gondolta, az oroszok sem üldözik tovább. Hazatért Kaposvárra, ahol jelentkezett a rend?rségnél, de a magyar hatóságok kiadták ?t a szovjeteknek. Ezek után még kétszer próbálkozott szökéssel. A sikertelen próbálkozásokért kegyetlen verések jártak, majd bilincsben szállították Ukrajnába. A 18 éves fiút a második ukrán hadsereg hadbírósága kémkedésért, hazaárulásért 20 év kényszermunkára és 5 év szám?zetésre ítélte.

„Hazaáruló, kém, politikai elítélt - ezeknek soha nincs visszaút Európába. Ezt elfogadtam, igyekeztem beilleszkedni a társadalmukba, mármint a börtöntársadalomba. Mert ezt úgy kell elképzelni, mintha egy egész vármegye rab lenne. Mindenki rab volt, az orvos, a polgármester, az állomásf?nök, de még az ?r is. Mert oda csak olyat küldtek, aki nem teljesen megbízható."

És ett?l kezdve jön az, amire a nehéz sors nem is elég kifejez? szó. Egy tizennyolc éves fiút elítél egy ország bírósága hazaárulásért. Egy olyan országé, amit nem is ismert, aminek a nyelvét sem tudta. Társai között voltak, akiket egészen megdöbbent? okok miatt ítéltek el hosszú évekre: egyik rabtársa egy odesszai teherhajó kapitánya volt; egyszer azt álmodta, hogy Amerikába szállított árut, és ezt elmesélte az egyik kollégájának – 25 év kényszermunkára ítélték.

Kertész János a sorozat többi szerepl?jével ellentétben akármilyen szörny? emléket is idéz fel, nem érzékenyül el, nem csuklik el a hangja, nem lábad könnybe a szeme. Minden ideológiai kanyar, utólagos interpretáció, érzelemkitörés, színészkedés nélkül beszéli el a borzalmakat.

Mesél a -40 fokról, a kibírhatatlan szúnyogokról, a kétségbeesett emberekr?l, akik saját kezüket vágták le baltával, saját hasukat hasították fel, lóhúgyivásról, májgyulladásról vagy a láger kegyetlen bels? törvényeir?l.

„A bels? törvényt nem szabad áthágni. Nagyon csúnyán halnak ilyenkor az emberek. Nem kell oda se kés, se balta, se kötél, hanem egyszer?en, megfogják négyen két lábát, két kezit, és egyszer?en lecsapják a betonra ötször, hatszor. És otthagyják. És az az ember egy hét múlva elkezd véreset pisilni, és szépen meghal. Nem látszik rajta semmi. Leszakad a veséje."

A film legszívbemarkolóbb része, amikor kalandos úton módon megpróbálja értesíteni a szüleit, hogy életben van. Édesanyja és apja azóta nem tudtak róla semmit, hogy János évekkel korábban jelentkezett a rend?rségen. A fiú meglehet?sen bonyolult úton, többek segítségével, virágnyelven írt levélben értesítette a szül?ket, akikt?l választ is kapott. A hosszú kerül?úton érkezett üzenetben azt írták a szülei:

„Nem tudom, hogy melyik vagy te."

„Mert a bátyám is ott volt. Az sajnos meghalt."

Sztálin halálával lassan elkezdték hazaengedni a külföldieket. De az akkor már hosszú évek óta raboskodó Kertész Jánosnak már nem volt hazája.

„Ötvenben, ötvenegyben, az akkori lelkületemmel, gy?löltem ezt az országot, egyszer?en gy?löltem. Mert nem tudtam megemészteni azt, hogy egy fiatal gyerek, aki iskolába azt tanulta, hogy... el?ször imádkozni : »csonka-Magyarország nem ország, Nagy-Magyarország mennyország«. Ezt minden nap mondtuk. Ebben nevelkedtem, ebben éltem, ezt sulykolták belém. És ez az ország kiadott a Szovjetuniónak, mert ?k adtak ki, mert a rend?rség adott ki. És azt nem tudom elhinni a mai napig sem, hogy az akkori kormány, az akkori köztársasági elnök nem tudott róla, hogy a magyarokat hordják ki vagonszámra. Mert nem hiszem el, hogy nem tudtak róla."

Ilyen érzésekkel indult haza, Magyarországra a ZS812-as elítélt. És nem várták tárt karokkal. Fent van a youtubeon az egész sorozat. Nézzék meg!" (444)

És éppen ezért olyan kimondhatatlanul fontos nekem, hogy a 2008-as csíkszeredai nemzetközi dokumentumfilm fesztiválon éppen a Sára Sándor vezette zs?ri ítélte oda a zs?ri különdíját a Szibéria, orosz Távol-Kelet cím? sorozatomnak. S csak azért, mert a drága aranyos Bolgár úr a minap még azt is kétségbe vonta, hogy nevezett sorozatot én szerkesztettem, ezúton közlöm, az ? kedvéért: Én szerkesztettem, én írtam, de még én is rendeztem. És nagy hálával tartozom a m? elkészítésében múlhatatlan érdemeket szerzett Vékás Péter operat?rnek, valamint Erdélyi Péternek, aki odakint a tolmácsom és mindenesem volt.

Köszönöm nekik ezúton is, hiszen nélkülük lovagkeresztem sem lenne talán.

Bolgár úr pedig ismételten tehet nekem egy szívességet…

(p.s.: Drága aranyos Bolgár úr legutóbb azon volt mélységesen felháborodva penetráns m?sorában, hogy „Bayer Zsolt hazaárulóknak nevezte azokat, akik nem mennek el a népszavazásra, vagy elmennek és igennel szavaznak”. Nos, az eredeti „hírt” közreadó bacsmegye.hu portál már megtette kötelességét, imigyen:

„Helyreigazítás

A bacsmegye.hu internetes hírportálunkon 2016. szeptember 15-én, 9 óra 21 perckor megjelent, "Szakadék felé rohan Európa" - Bayer Zsolt tartott el?adást az illegális bevándorlásról cím? cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy Bayer Zsolt azzal zárta volna el?adását, "Aki nem megy el szavazni, vagy igennel szavaz, az hazaáruló és nem nevezhet? magyarnak.

Ez a mondat nem hangzott el az el?adáson.

A hibáért az érintett Bayer Zsolt és olvasóink elnézését kérjük.”

Er?sen javallott, hogy drága aranyos Bolgár úr is megtegye a magáét. Egy elnézést éppen meg fog felelni. Világos, Gyugyó bá’?!)

Bayer Zsolt

Forrás: Bádog - Bayer Zsolt blogja

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló